

НОВОПСКОВСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
голови районної державної адміністрації

01 березня 2018 р.

с/т Новопсков

№ 114

*Про проведення профілактичної
роботи в районі з питань
попередження дитячої
злочинності і бездоглядності
на 2018-2019 роки*

Відповідно до ст. 6, 13, 16, 22, 23, 39, 40 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, Закону України „Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”, Закону України „Про охорону дитинства”, Закону України „Про освіту”, Закону України „Про загальну середню освіту”, Закону України „Про запобігання та протидію домашньому насильству”, Закону України „Про Національну поліцію”, Закону України „Про оперативно-розшукову діяльність”, з метою попередження дитячої злочинності і бездоглядності:

1. Затвердити спільні заходи Новопсковської районної державної адміністрації Луганської області, Новопсковського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області щодо запобігання дитячої бездоглядності, профілактики правопорушень серед неповнолітніх, здійснення соціально-правового захисту дітей в районі на 2018-2019 роки, що додаються.

2. Затвердити графік проведення спільних оперативно-профілактичних операцій із запобігання правопорушень, бездоглядності серед неповнолітніх та роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах на 2018-2019 роки, що додається.

3. Затвердити механізм взаємoinформування між Новопсковською районною державною адміністрацією Луганської області та Новопсковським відділом поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області щодо запобігання дитячої бездоглядності, профілактики правопорушень серед неповнолітніх, здійснення соціально-правового захисту дітей в районі на 2018-2019 роки, що додається.

4. Начальнику відділу освіти райдержадміністрації, начальнику служби у справах дітей райдержадміністрації, директору Новопсковського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді посилити роботу по попередженню дитячої злочинності.

5. Начальнику відділу освіти райдержадміністрації:
питання превентивного виховання та попередження дитячої і підліткової злочинності тримати на особистому контролі;

проводити шоквартально моніторинг стану злочинності та правопорушень серед неповнолітніх, узагальнювати його результати;

створити належні умови для забезпечення змістовного дозвілля та зайнятості дітей і учнівської молоді в позаурочний час шляхом створення умов для здобуття позашкільної освіти, розвитку мережі гуртків, спортивних секцій у навчальних та позашкільних закладах;

забезпечити систематичну профілактичну просвітницьку роботу в навчальних закладах з питань формування здорового способу життя, запобігання вживання наркотичних речовин дітьми, учнівською молоддю;

включити питання превентивного виховання до розгляду на засіданнях педагогічних рад, нарад керівників навчальних закладів;

розробляти та впроваджувати в практику роботи навчальних закладів програми й методики, спрямовані на формування правосвідомої поведінки неповнолітніх; надавати методичну допомогу педагогічним працівникам навчальних закладів у питаннях організації профілактичної роботи з дітьми та учнівською молоддю;

6. Рекомендувати:

6.1 керівникам загальноосвітніх закладів району та директору Новопсковського професійного аграрного ліцею:

вживати вичерпних заходів щодо профілактики правопорушень, попередження насильства та жорстокості в навчальному закладі;

забезпечити роботу в навчальних закладах загальнодоступних гуртків, спортивних секцій, клубів і залучення до участі в них дітей та учнівської молоді;

проаналізувати якість інформаційно-освітньої роботи навчальних закладів з питань запобігання вживанню учнями пива, слабоалкогольних та алкогольних напоїв, наркотичних засобів, психотропних речовин як важливих чинників зростання злочинності та вжити додаткових заходів;

продовжити практику ведення у закладах загальної середньої освіти та Новопсковському професійному аграрному ліцеї внутрішньошкільного обліку, на який ставляться учні, які систематично пропускають уроки без поважних причин, грубо або неодноразово порушують статут закладу, вчинили або схильні до скоєння антигромадських дій, вживають наркотичні засоби чи алкогольні напої, знаходяться на обліку в секторі ювенальної превенції Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області та профілактичному обліку служби у справах дітей;

запровадити практику щомісячного розгляду на засіданнях рад з профілактики правопорушень навчальних закладів результати роботи з попередження підліткової злочинності, дитячого алкоголізму та інших негативних явищ у молодіжному середовищі;

здійснювати загально-профілактичні заходи з попередження суїцидів серед дітей, поліпшити профілактичну роботу з учнями, які мають ознаки суїцидальної поведінки;

6.2 начальнику Новопсковського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області посилити роботу щодо:

запобігання правопорушенням серед дітей;

виявлення, припинення та розкриття злочинів, вчинених дітьми, вживаючи з цією метою оперативно-розшукових і профілактичних заходів, передбачених чинним законодавством;

виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень дітьми; правового виховання дітей;

виявлення дорослих осіб, які втягують дітей у злочинну діяльність, проституцію, пияцтво, наркоманію та жебрацтво;

виявлення батьків або осіб, що їх замінюють, які ухиляються від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо створення належних умов для життя, навчання та виховання дітей;

здійснення відповідно до законодавства заходів соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови райдержадміністрації Скорохода О.О.

Перший заступник голови
районної державної адміністрації,
в.о. голови районної
державної адміністрації

В.О. ВИСОЧИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Розпорядження голови

районної державної адміністрації,

від 01 березня 2018 року № 114

Спільні заходи

Новопсковської районної державної адміністрації Луганської області, Новопсковського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області щодо запобігання дитячої бездоглядності, профілактики правопорушень серед неповнолітніх, здійснення соціально-правового захисту дітей в районі на 2018-2019 роки

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні за проведення заходу
1.	Проводити облік дітей шкільного віку. Вживати заходи щодо повернення до учбових закладів дітей, які їх не відвідують. Вирішувати питання щодо притягнення до відповідальності винних посадових осіб і батьків.	I, III квартали, по факту	виконкоми селищних та сільських рад, відділ освіти, служба у справах дітей райдержадміністрації, сектор ювенальної превенції Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області
2.	Забезпечити у всіх навчальних закладах банків даних на дітей, схильних до скоєння правопорушень, дітей, які потребують особливої уваги, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, дітей із зони тимчасово окупованої території України. Систематично проводити з ними та їх батьками відповідну профілактичну роботу, надавати соціальні послуги. При наявності підстав вирішувати питання про притягнення до відповідальності батьків чи осіб, які їх замінюють, подальшого влаштування дітей.	Щоквартально, по факту	відділ освіти, служба у справах дітей райдержадміністрації, РЦСССДМ, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, виконкоми селищних та сільських рад
3.	Організувати та провести перевірки стану роботи щодо попередження правопорушень і бездоглядності у закладах освіти району.	Згідно з графіком	відділ освіти, служба у справах дітей райдержадміністрації
4.	Детально аналізувати стан злочинності серед неповнолітніх і виконання профілактичних заходів. Проводити відповідну роботу щодо усунення недоліків.	Щоквартально	служба у справах дітей, відділ освіти райдержадміністрації, сектор ювенальної превенції Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області
5.	Здійснювати спільні перевірки торгівельних точок, культурно-розважальних та ігрових закладів щодо виявлення фактів продажу в них неповнолітнім алкогольних напоїв, тютюнових виробів, розповсюдження наркотичних та психотропних речовин; виявлення фактів вживання неповнолітніми алкогольних напоїв, тютюнових виробів, виявлення дітей віком до 16 років, які з 22.00 до 06.00 перебувають в розважальних закладах без супроводу одного з	1 раз у квартал	служба у справах дітей райдержадміністрації, сектор ювенальної превенції Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, виконкоми селищних та сільських рад

	батьків чи іншого законного представника дитини або особи, яка її супроводжує і несе за неї персональну відповідальність.		
6.	Інформувати населення району через засоби масової інформації щодо запобігання насильства в сім'ї, профілактики сімейного неблагополуччя, проблем виховання дітей, дитячої злочинності.	Щоквартально	Новопсковський РЦСССДМ, служба у справах дітей райдержадміністрації, сектор ювенальної превенції Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області
7.	Проводити заходи для неповнолітніх, які перебувають на обліку в Новопсковському районному підрозділі кримінально-виконавчої інспекції управління державної пенітенціарної служби України в Луганській області, надавати індивідуальні консультації молодим особам, що звільнились з місць позбавлення волі, та які мають умовний строк покарання.	Щоквартально та за зверненням	Новопсковський РЦСССДМ, Новопсковський ВП ГУНП в Луганській області, служба у справах дітей райдержадміністрації
8.	Організовувати контроль за цільовим використанням державної допомоги при народженні дитини та захисту прав дітей в сім'ях, які опинились в складних життєвих обставинах.	Щомісячно	управління соціального захисту населення, Новопсковський РЦСССДМ, служба у справах дітей райдержадміністрації
9.	Приймати участь в батьківських зборах в закладах загальної середньої освіти, Новопсковському професійному аграрному ліцеї щодо проблемних питань виховання дітей та виконання батьками батьківських обов'язків та попередження насильства в сім'ї.	Щоквартально	Новопсковський РЦСССДМ, відділ освіти, служба у справах дітей, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, Новопсковський ВП ГУНП в Луганській області
10.	Проводити профілактичні заходи (рейди) „Діти вулиці”, „Вокзал”, „Дозвілля”, Всеукраїнський рейд „Урок” з метою соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, профілактики правопорушень серед дітей, запобігання дитячої бездоглядності, безпритульності, профілактики негативних явищ серед дітей та молоді та охоплення дітей навчанням	Згідно з графіком	служба у справах дітей, відділ освіти райдержадміністрації, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, Новопсковський ВП ГУНП в Луганській області, Новопсковський РЦСССДМ
11.	Забезпечити ведення обліку сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах	Постійно	Новопсковський РЦСССДМ, виконкоми селищних та сільських рад
12.	Здійснювати соціальний супровід сімей з дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах	Постійно	Новопсковський РЦСССДМ
13.	Забезпечити функціонування консультативних пунктів районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в пологовому будинку,	Постійно	Новопсковський РЦСССДМ, Новопсковське РТМО

	жіночій консультації		
14.	Здійснювати соціальний супровід неповнолітніх, які повернулись з місць позбавлення волі, надавати їм соціальні послуги	Постійно	Новопсковський РЦСССДМ, служба у справах дітей райдержадміністрації, Новопсковський ВП ГУНП в Луганській області
15.	Забезпечити проведення серед дітей інформаційно-просвітницької роботи, спрямованої на формування свідомого та поважливого ставлення до соціально-позитивного способу життя	Постійно	Новопсковський РЦСССДМ, відділ освіти, служба у справах дітей райдержадміністрації, виконкоми селищних та сільських рад

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Розпорядження голови районної
державної адміністрації,

від 01 березня 2018 року № 114

Механізм взаємoinформування

між Новопокковською районною державною адміністрацією Луганської області та Новопокковським відділом поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області щодо запобігання дитячої бездоглядності, профілактики правопорушень серед неповнолітніх, здійснення соціально-правового захисту дітей в районі на 2018-2019 роки

Назва структурного підрозділу, який інформує	Назва структурного підрозділу, якому надається інформація	Зміст інформації	Термін інформування
Відділ освіти райдержадміністрації, виконкоми сільських та селищних рад	Служба у справах дітей райдержадміністрації (далі - ССД)	Про необхідність влаштування дітей до інтернатних закладів, дитячих будинків змішаного типу, інших установ	По факту
Відділ освіти райдержадміністрації, заклади загальної середньої освіти, Новопокковський професійний аграрний ліцей, виконкоми сільських та селищних рад	ССД, сектор ювенальної превенції Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області (далі - СЮП)	Про пропуски занять без поважних причин в навчальному закладі дітей, схильних до правопорушень, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах	По факту
Відділ освіти райдержадміністрації, виконкоми сільських та селищних рад, РЦСССДМ	ССД	Про дітей, які залишились без батьківського піклування, та вжиття заходів щодо їх соціального захисту. Про дітей, що виховуються у сім'ях, які не забезпечують необхідних умов для їх життя, навчання, виховання та розвитку	По факту, терміново
Відділ освіти, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, сільські та селищні ради, РЦСССДМ	ССД	Про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які прибули із зони тимчасово окупованої території України без батьків	По факту протягом трьох днів з моменту отримання інформації про дитину
Відділ освіти райдержадміністрації, виконкоми сільських та селищних рад, РЦСССДМ	ССД	Про порушення прав дітей	По факту
Новопокковський професійний аграрний ліцей	ССД	Про відрахування неповнолітніх з навчального закладу або переведення на іншу форму навчання (вечірню, заочну,	До прийняття рішення про відрахування.

		індивідуальну)	По факту
Заклади освіти усіх типів	ССД	Про дітей, що займаються бродяжництвом та жебракуванням.	По факту
Заклади освіти усіх типів, РЦСССДМ	ССД, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	Про порушення прав і законних інтересів дітей з боку батьків та інших осіб	По факту
СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД (відділ освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, якщо неповнолітній є учнем навчального закладу)	Про правопорушення, які скоїли неповнолітні. Про дітей, які затримані за бродяжництво, жебракування, бездоглядність, які вживають наркотичні, психотропні, токсичні речовини	По факту
СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД (відділ освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, якщо неповнолітній є учнем навчального закладу)	Про стан дитячої злочинності	Щомісячно
СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД (відділ освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, якщо дитина є учнем навчального закладу)	Про дітей, які зникли і перебувають невідомо де	По факту, негайно
СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД	Про факти притягнення до відповідальності батьків, інших осіб, винних у порушенні прав дітей	Щомісячно
СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, Новопсковський РЦСССДМ	Про факти насильства в сім'ї, жорстоке поводження з дітьми	По факту, протягом 3-х днів, відносно дітей - про- тягом доби
ССД	СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Лу- ганській області, відділ освіти райдерадміністрації, Новопсковський РЦСССДМ	Про виявлення дітей, які перебувають у надзвичайних і складних умовах	Терміново
ССД	СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Лу- ганській області	Про необхідність притягнення батьків до відповідальності за невиконання батьківських обов'язків	По факту
ССД	СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Лу- ганській області	Про виявлення фактів втягнення дітей до протиправних дій	По факту

ССД	СЮП Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області	Про дітей, які бродяжать, жебракують, бездоглядні, які вживають наркотичні, психотропні, токсичні речовини	По факту
ССД	відділ освіти райдержадміністрації	Про дітей-сиріт та дітей, що залишились без батьківської опіки, які перебувають в складних життєвих обставинах, і потребують термінового влаштування, у т.ч. у державні навчально-виховні заклади (якщо дитина є учнем загальноосвітньої школи або вихованцем/вихованкою ДНЗ)	По факту

Відповідно до встановленої звітності служба у справах дітей, відділ освіти райдержадміністрації, сектор ювенальної превенції Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області, Новопокковський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надають вищезазначену інформацію відповідним структурам облдержадміністрації, ГУНП в Луганській області.

Взаємоінформування між службою у справах дітей, відділом освіти, управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації, сектором ювенальної превенції Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області, Новопокковським РЦСССДМ здійснюється у телефонному режимі один раз на місяць, при необхідності проводяться наради в службі у справах дітей райдержадміністрації, крім того в письмовому вигляді інформувати:

СЮП Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД	Про тяжкі чи резонансні злочини скоєні неповнолітніми чи у їх відношенні	По факту
СЮП Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД, відділ освіти	Про стан дитячої злочинності в районі	Щоквартально до 28 числа останнього місяця кварталу
ССД	відділ освіти	Про дітей, які навчалися в загальноосвітніх школах району, та були направлені до інтернатних установ, притулків, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей області або в інші державні заклади	По факту
відділ освіти РДА, СЮП Новопокковського ВП ГУНП в Луганській області	ССД	Про стан виконання профілактичних заходів	Щоквартально до 28 числа останнього місяця кварталу
РЦСССДМ	ССД	Про виконання соціально-профілактичної роботи серед дітей і молоді та соціальний супровід сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, і дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають в сім'ях опікунів/піклувальників, в прийомних сім'ях	Щоквартально до 28 числа останнього місяця кварталу

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Розпорядження голови районної
державної адміністрації

від 01 березня 2018 року № 114

Г Р А Ф І К

**проведення спільних оперативно-профілактичних операцій
із запобігання правопорушень, бездоглядності серед неповнолітніх
та роботи з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах
на 2018-2019 роки**

№ з/п	Назва операції	Місце проведення	Виконавці	Термін виконання
1.	„Діти вулиці” (рейди по виявленню безпритульних дітей)	Новопсков Білолуцьк	ССД, відділ освіти райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, виконкоми Новопсковської селищної ради, Білолуцької селищної ради	Лютий Травень Серпень Листопад
2.	„Сім'я” (рейди в неблагополучні родини; сім'ї, які опинились в складних життєвих обставинах; сім'ї опікунів/піклувальників, прийомні сім'ї)	Новопсков	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, РЦСССДМ, Новопсковське РТМО, виконком Новопсковської селищної ради	Липень Жовтень
		Риб'янцеве Булавинівка Піски	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, Новопсковське РТМО, виконкоми Пісківської сільської ради, Риб'янцівської сільської ради, РЦСССДМ	Вересень
		Закотне	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, Новопсковське РТМО, виконком Закотненської сільської ради, РЦСССДМ	Червень
		Осинове Макартетине	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопсковський професійний аграрний ліцей, Новопсковське РТМО, виконком Новопсковської селищної ради, РЦСССДМ	Квітень Липень

		Рогове Заайдарівка	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, Новопокровське РТМО, виконкоми Рогівської сільської ради, Заайдарівської сільської ради, РЦСССДМ	Травень
		Білолуцьк Можняківка	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, виконкоми Білолуцької селищної ради, Можняківської сільської ради, РЦСССДМ	Лютий Березень Червень
		Танюшівка Березівка	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, Новопокровське РТМО, виконком Танюшівської сільської ради, РЦСССДМ	Квітень Листопад
		Ганусівка Кам'янка	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, Новопокровське РТМО, виконкоми Ганусівської сільської ради, Кам'янської сільської ради, РЦСССДМ	Травень Жовтень
		Донцівка Новорозсош	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, Новопокровське РТМО, виконкоми Донцівської сільської ради, Новорозсошанської сільської ради, РЦСССДМ	Березень Грудень
		Новобіла Павленкове	ССД, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області, заклади загальної середньої освіти, Новопокровський професійний аграрний ліцей, РЦСССДМ, Новопокровське РТМО, виконкоми Новобілянської сільської ради, Павленківської сільської ради	Травень
3.	„Урок” (рейди в сім'ї, в яких діти пропускають заняття в навчальних	Новопокровський район	ССД, відділ освіти райдержадміністрації, СЮП Новопокровського ВП ГУНП в Луганській області	Вересень - Жовтень

	закладах без поважних причин, або зовсім не навчаються)			
4.	„Дозвілля” (перевірка барів, дискотек, місць масової концентрації неповнолітніх)	Новопсков Новорозсош Білолуцьк	ССД, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, виконками Новопсковської селищної ради, Новорозсошанської сільської ради, Білолуцької селищної ради	Березень Червень Вересень Грудень
		Піски Риб'янцеве	ССД, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, виконками Пісківської сільської ради, Риб'янцівської сільської ради	Червень Вересень
5.	Перевірка торгівельних точок щодо продажу неповнолітнім: - спиртної продукції; - порнографічної та продукції, що пропагує жорстокість та насильство	Новопсков	ССД, СЮП Новопсковського ВП ГУНП, виконком Новопсковської селищної ради	Лютий Квітень Серпень Грудень
		Піски	ССД райдержадміністрації, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, виконком Пісківської сільської ради	Жовтень
		Новорозсош Білолуцьк	ССД, СЮП Новопсковського ВП ГУНП в Луганській області, виконками Новорозсошанської сільської ради, Білолуцької селищної ради	Березень Вересень